

Raport
privind activitatea viceprimarului Poia Vera
pe parcursul anului 2020

Mandatul meu a coincis cu două evenimente cu efecte diametral opuse. Mi-am început activitatea odată cu lansarea Programului EU4Moldova: Regiuni-cheie și fiind implicată în procesul de organizare a evenimentului de lansare îmi dădeam seama că începe o perioadă intensă de lucru, pentru că programul e orientat pe diverse domenii și presupune activități desfășurate în paralel, o perioadă de implementare a unor proiecte importante care vor schima Ungheniul la față. Asta a fost partea bună. Doar că în scurt timp, a început pandemia și odată cu ea provocarea de a ne obișnui cu un altfel de regim și mod de lucru, cu planuri schimbate și concentrarea pe alte priorități.

1. Activitatea de bază

În ceea ce privește activitatea de bază, pe parcursul anului 2020, au fost verificate și eliberate 144 de notificări privind inițierea activității de comerț. Cu părere de rău, în aceeași perioadă și-au sistat activitatea 58 agenți economici. Am avut o colaborare constructivă cu agenții economici, cărora li s-a furnizat informația solicitată, li s-au examinat cererile și pe care am încercat să îi susținem pentru diminuarea într-o oarecare măsură a impactului restricțiilor impuse în contextul COVID-19 asupra activității prin scutirea de taxe locale. Pentru 2021 ne planificăm actualizarea listei agenților economici prin crearea unei baze de date complete, cu informații detaliate despre fiecare agent economic.

S-a lucrat, parțial constructiv, și cu Direcția Deservire Fiscală Ungheni. Informațiile solicitate au fost sistematizate și transmise în timp oportun. Pentru 2021 ne planificăm un schimb de date mai eficient și mai detaliat pentru a avea o viziune mai clară asupra modului de calculare și achitare a impozitelor și taxelor locale de către agenții economici de pe teritoriul mun. Ungheni.

De asemenea, la moment desfășurăm lucrări de inventariere a dispozitivelor publicitare, pentru a asigura autorizarea completă a acestora și/sau demontarea celor neautorizate.

Am participat la lucrările de elaborare a bugetului local, în principal ce ține de partea de taxe locale.

Împreună cu JCI Ungheni, am elaborat și ajustat Regulamentul de susținere a tinerilor antreprenori din mun. Ungheni, care sperăm că în anul 2021 va fi aprobat de către Consiliul Municipal Ungheni.

2. Sistem electronic de plăți

În pandemie, odată cu instituirea restricțiilor, apăruse necesitatea de a asigura cetățenilor posibilitatea de a achita serviciile prestate de primărie electronic. În acest sens am analizat posibilitățile oferite de platforma guvernamentală Mpay în digitalizarea serviciilor publice. Studiind experiența altor primării și examinând condițiile de prestare a serviciului respectiv, am semnat un contract cu IP Agenția de Guvernare Electronică. Pe lângă plata pentru grădinițe, a mai fost deschis accesul pentru achitarea plăților pentru școala de arte și școala de muzică. Urmează a fi integrate și alte plăți: plata pentru serviciile prestate de Stadionul Municipal, Stația orașenească a tinerilor turiști, Palatul de Cultură, CCM Regina Maria, plata de notificare privind inițierea activității de comerț și plata pentru certificatele de urbanism și autorizațiile de

construcție/desființare, plata pentru arenda terenurilor, plata pentru difuzarea reclamelor comerciale pe panourile LED etc.

Pentru încurajarea cetățenilor de a utiliza instrumentele de plată electronice, au fost distribuite ghiduri informaționale pe pagina primăriei și în grădinițe, iar faptul că încasările prin intermediul platformei Mpay au crescut este pentru noi un indiciu că acest instrument este unul accesibil și va avea succes și în cazul altor plăți care urmează a fi integrate.

Vom studia, de asemenea, experiența întreprinderilor municipale care au încheiate contracte cu IP Agenția de Guvernare Electronică și în cazul în care vom constata că condițiile de prestare a serviciului sunt avantajoase și pentru agenții economici, vom încuraja ÎM Apă-Canal și AVE Ungheni SRL să își integreze plata facturilor prin Mpay.

3. Contractare credit

O problemă des invocată era iluminatul stradal de o calitate nesatisfăcătoare sau, în genere, lipsa acestuia. În acest context a fost elaborat un Plan de afaceri și în momentul în care era clar că sursele proprii nu ne vor permite implementarea unui astfel de proiect, am pregătit un dosar de credit. În urma parcurgerii unui șir de etape (cerere de ofertă, evaluarea ofertelor băncilor comerciale și a instituțiilor financiare, aprobarea contractării creditului de către Consiliul Municipal, elaborare dosar pentru obținerea avizului Ministerului Finanțelor) a fost semnat contractul de credit cu Corporația Financiară Nordică de Mediu.

La acel moment a fost foarte oportună participarea la instruirea organizată de Programul USAID Comunitatea Mea cu privire la "Atragerea împrumuturilor de către autoritățile publice locale".

4. Programul Comunitatea mea

În calitate de coordonator de proiect și reprezentant al celor 9 unități administrativ-teritoriale, am furnizat informațiile solicitate de Programul Comunitatea Mea în vederea implementării cu succes a proiectului "Cooperare intercomunitară pentru asigurarea condițiilor mai bune de transport public în comunitățile raionului Ungheni". În acest context țin să menționez că pe 28 decembrie 2020 a fost semnat Contractul de Grant cu AO IREX Moldova. De asemenea în cadrul programului am răspuns la un șir de chestionare și formulare scopul cărora a fost evaluarea necesităților APL în contextul COVID-19, suportul necesar în domeniul Tehnologiilor Informaționale, întărirea capacității angajaților din APL în planificarea strategică a activităților și modul de evaluare a riscurilor și performanțelor.

5. Programul de dezvoltare a orașelor-poli de creștere

La inițiativa MADRM, un grup de experți au desfășurat lucrările de elaborare a Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere care are drept scop dezvoltarea socio-economică a 6 municipii – centre regionale în Republica Moldova (Cahul, Comrat, Ungheni, Orhei, Soroca și Edineț), în vederea transformării acestora în poli de creștere, capabili să susțină extinderea dezvoltării în zonele rurale proxime și să asigure ocuparea forței de muncă. În acest sens se planifică o linie bugetară aparte pentru implementarea proiectelor incluse în acest program. În cadrul desfășurării lucrărilor de pregătire spre aprobare a programului am fost responsabilă de furnizarea informațiilor solicitate de experți. Drept rezultat, la 16 decembrie

2020, Programului Național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere a fost aprobat de Guvern, iar ce prevede programul pentru municipiul Ungheni vedeți mai jos:

VII – 3: Portofoliul de proiecte prioritare pentru mun. Ungheni:

Nr.	Proiecte	Cost estimativ, mil MDL	Sursa de acoperire	Comentariu
Conectivitate și mobilitate urbană				
1	Reabilitarea infrastructurii drumurilor <i>*lista străzilor pentru reabilitare urmează a fi determinate la etapa de pregătire</i>	163	Se propune identificarea resurselor prin Programul Național "Drumuri Bune"	Se prevede asigurarea a minim 25% din necesități pentru atingerea indicatorului minim de corespundere cu statutul de oraș – pol de creștere regională (60% de drumuri asfaltate în stare bună)
2	Dezvoltarea sistemului de transport public urban (dotarea tehnică cu unități de transport ecologic)	12	Bugetul de Stat prin prezentul Program	Proiectul a fost prioritarizat în comun cu APL în procesul de elaborare a Programului (în baza evaluării necesităților de bază)
Competitivitate și susținerea activităților economice				
3	Construcția unei hale moderne pentru piața agro-alimentară regională	6	Parteneri de dezvoltare – surse necesare de identificat suplimentar	Proiectul este prioritarizat în Strategia de dezvoltare socioeconomică locală 2019-2025
4	Construcția Centrului de business regional "EXPUN", care va include inclusiv un centru de birouri pentru activități TIC și BPO, Incubator de Afaceri, sală de conferințe și sală de expoziții, care va fi dezvoltat și operaționalizat în cooperare cu ODIMM (inclusiv gestionarea ulterioară)	50	Bugetul de Stat prin prezentul Program	Proiectul este prioritarizat în Strategia de dezvoltare socioeconomică locală 2019-2025

Nr.	Proiecte	Cost estimativ, mil MDL	Sursa de acoperire	Comentariu
Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice				
5	Amenajarea zonei Lacului Delia în zonă de recreere și agrement de importanță regională	31	Bugetul de Stat prin prezentul Program	Proiectul este prioritarizat în Strategia de dezvoltare socioeconomică locală 2019-2025
6	Reparația digului pe râul Prut	30	Parteneri de dezvoltare – surse necesar de identificat suplimentar	Proiectul este prioritarizat în Strategia de dezvoltare socioeconomică locală 2019-2025
7	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului	80	Parteneri de dezvoltare	Prioritate agreată în cadrul Proiectului finanțat de UE și implementat de PNUD "EU4Ungheni"
Modernizarea infrastructurii tehnico edilitare și rețelelor de utilități publice				
8	Construcția Stației de Epurare a Apelor Uzate (SEAU)	200	Parteneri de dezvoltare – surse necesar de identificat suplimentar	Proiectul este prioritarizat în Strategia de dezvoltare socioeconomică locală 2019-2025. Studiul de fezabilitate elaborat cu asistența RoAID în 2019.
9	Extinderea rețelelor de canalizare pentru creșterea ratei de acoperire cu servicii de la 54% la 70%	66	Bugetul de Stat prin prezentul Program	Proiectul este prioritarizat în Strategia de dezvoltare socioeconomică locală 2019-2025
Contribuții complementare din partea APL pentru co-finanțarea elaborării documentației tehnice		3,6	Bugetul APL	
Valoarea totală a proiectelor = 641,6 mil MDL, inclusiv 149 mil MDL – Bugetul de Stat prin intermediul prezentului Program 3,6 mil MDL – Bugetul APL 163 mil MDL – pentru a fi identificate din cadrul surselor Programului Național "Drumuri Bune" 80 mil MDL – surse identificate din partea Donatorilor 246 mil MDL - surse care urmează a fi identificate suplimentar din partea partenerilor de dezvoltare				

În cadrul programului, cu sprijinul oferit de ADR Centru, urmează să constituim Unitatea de Implementare a Proiectelor și să aprobăm Planul Operațional de implementare a Programului (lista proiectelor propuse pentru implementare, graficul lor de implementare, instituțiile responsabile, sursele de finanțare și co-finanțare, indicatorii de progres).

6. Programul EU4Moldova: Regiuni-cheie

Sunt parte a grupului de lucru care oferă suport la implementarea Programului EU4Moldova: Regiuni-cheie. În cadrul acestui grup am participat la atelierile de lucru și am prezentat informația solicitată de echipa programului pe următoarele direcții: dezvoltarea serviciilor intercomunitare, concept Ghișeu-unic, soluții SMART în procesul de prestare a serviciilor publice, amenajarea centrului municipiului, elaborarea brandului municipiului.

La componenta dezvoltării serviciilor intercomunitare, am elaborat Planul de dezvoltare a SRL AVE Ungheni pentru anii 2020-2023.

De asemenea, sunt membru a echipei economice locale și am participat la atelierile de lucru în cadrul cărora, ca rezultat a analizei realităților economiei locale și posibilitățile de relansare, au fost elaborate patru lanțuri valorice (câșuni, covoare, mobilă și turism) care vor fi prezentate în cadrul Forumului economic din 03 martie 2021.

7. Proiectul EVA

Sunt responsabilă de asemenea de proiectul EVA: Promovarea egalității de gen în raioanele Cahul și Ungheni, implementat de UN Women Moldova și UNICEF Moldova. De la inițierea proiectului am avut mai multe ședințe de lucru în care s-a făcut o analiză și s-au propus activități pentru: consolidarea capacităților echipei multidisciplinare în identificarea, soluționarea și prevenirea cazurilor de violență în familie și în bază de gen; sprijin pentru femeile suspecte violenței; capacitatea angajaților APL de a aplica bunele practici în vederea promovării dimensiunii de gen în politicile publice locale.

În etapa inițială, angajații APL, asistenții sociali și membrii echipei multidisciplinare au participat la sesiuni de instruire cu privire la utilizarea instrumentelor digitale.

Tot în cadrul proiectului, am participat la organizarea și desfășurarea evenimentelor legate de Campania 16 Zile de Activism Împotriva Violenței în Bază de Gen.

8. Revitalizare urbană

Am fost desemnată persoana responsabilă de Revitalizare urbană. În acest context am participat, prin oferirea informațiilor solicitate, la lucrările de constituire a Rețelei Naționale de Revitalizare Urbană.

În zona de revitalizare, pe parcursul anului 2020, au fost desfășurate lucrări de construcție a sistemului de canalizare pe str. Unghiului, cu conectarea a 57 de consumatori (Sursa de finanțare – Solidarity Fund PL în Moldova). În anul 2021 a fost lansată procedura de achiziții pentru lucrările de reparație capitală a trotuarelor, schimbare a bordurii și reabilitare a carosabilului pe aceeași stradă (ca contribuție în proiect a Primăriei mun. Ungheni).

De asemenea, vor fi efectuate lucrări de reabilitare a sistemului de iluminat stradal în cartierul Ungheni-Vale.

Cu respect,
Viceprimar Poia Vera

